

Boj o modlitbu

Při generální audienci papež připomněl, že „modlitba není snadná“, že „zkušenosti velikánů modlitby nám ukazují, že modlitba není jen útěchou a radostí, ale také chvílí boje, únavy a vyprahlosti“.

15.05.2021

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

(...)

Pokud mluvíme o modlitbě, křesťanská modlitba, stejně jako celý křesťanský život, není procházka

růžovým sadem. Nikdo z velikánů modlitby, s nimiž se setkáváme v Bibli a dějinách církve, se nevyznačoval „snadnou“ modlitbou.

Jistě, můžeme něco papouškovat, ale to není modlitba. Modlitba zajisté dopřává hluboký pokoj, avšak skrze vnitřní a leckdy velice tvrdý boj, který někdy může provázet dlouhá životní údobí. Modlit se není jednoduché, a proto před modlitbou utíkáme. Pokaždé, když chceme začít, nám okamžitě přicházejí na mysl mnohé jiné činnosti, které se v onu chvíli zdají důležitější a naléhavější. Také se mi to stává! Jdu se trochu modlit a pak si vzpomenu, že musím ještě to či ono udělat...Prcháme před modlitbou, nevím proč, ale je to tak. Téměř vždy, když modlitbu odložíme, si povšimneme, že ony záležitosti vůbec nebyly podstatné a že jsme zbytečně mrhali časem. Takto nás Nepřítel klame.

Všichni mužové a ženy náležící Bohu nás zpravují nejenom o radosti z modlitby, nýbrž také o svízelných a námaze, které může přivodit. V některých okamžicích je třeba urputně bojovat o to, abychom zachovali věrnost časům a způsobům modlitby. Někteří světcí v modlitbě po léta pokračovali, aniž by v ní zakoušeli jakoukoli zálibu či vnímali její užitečnost. Ticho, modlitba a soustředění jsou náročné úkony, proti kterým se občas lidská přirozenost vzpírá. Raději bychom se ocitli v jakékoli jiné části světa, než v oné kostelní lavici při modlitbě. Kdo se chce modlit, musí pamatovat, že víra není nic lehkého a chvílemi se ubírá téměř naprostou temnotou bez opěrných bodů. V životě víry se mohou dostavit bezútěšné chvíle, které někteří světcí označují za „temnou noc“. Nic necítí, ale nadále se modlí.

Katechismus vyjmenovává dlouhou řadu nepřátel modlitby (srov. KKC 2726-2728), kteří modlitbu znesnadňují a působí obtíže. Někdo pochybuje o tom, že modlitba skutečně dosáhne ke Všemohoucímu, a dotazuje se, proč ale Bůh mlčí? Je-li všemohoucí, mohl by pronést pár slov a skoncovat s tím. Vzhledem k neuchopitelnosti Boha jiní podezírají modlitbu z toho, že jde o pouhou psychologickou činnost, o něco možná užitečného, ovšem nikoli pravdivého ani nezbytného: člověk ji může provozovat, aniž by musel věřit. A existuje řada dalších vysvětlení.

Nejhorší nepřátelé modlitby ale obývají naše nitro. Katechismus je nazývá těmito slovy: „malomyslnost nad naší vyprahlostí; smutek nad tím, že nedáváme Pánu všechno, protože máme 'mnoho majetku'; zklamání z toho, že jsme nebyli vyslyšeni podle své vůle; naše

zraněná pýcha, která se vzpírá připustit, že jsme nehodní hříšníci; přecitlivělost, že nejsme hodni se modlit” (2728). Jistě se jedná o povšechný seznam, v kterém bychom mohli dále pokračovat.

Co dělat v čase pokušení, kdy se vše jeví vratce? Když prozkoumáme dějiny spirituality, ihned si povšimneme, nakolik byla pro učitele duše jasná tato situace, kterou jsme právě popsali. Každý z nich poskytl nějaký přínos k jejímu překonání – moudré slovo či podnět, jak zvládat časy plné nesnází. Nejde o abstraktní teorie, nýbrž spíše o rady, vycházející ze zkušenosti, které ukazují, nakolik je důležité odolat a vytrvat v modlitbě.

Bylo by zajímavé probrat alespoň některé z těchto rad, protože každá si zaslouží hlubší výklad. Kupříkladu Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly jsou útlou, ale velice moudrou

knihou, která nás učí, jak vnést do vlastního života řád. Vede nás k pochopení toho, že křesťanský život je boj a rozhodnutí stát pod Kristovým, a nikoli ďáblovým praporem, ve snaze o činění dobra, i když je to obtížné.

V čase zkoušky je dobré připomenout si, že nejsme sami, že po našem boku někdo nad námi bdí a chrání nás. Také sv. Antonín, opat, zakladatel křesťanského mnišství v Egyptě, procházel strašlivými momenty, při kterých se modlitba měnila v tuhý boj. Jeho životopisec sv. Atanáš, biskup alexandrijský, vypráví, že jedna z nejhorších takovýchto epizod se svatému poustevníku přihodila kolem pětatřiceti let, ve středním věku, který pro mnohé znamená krizi. Antonína ona zkouška zneklidnila, ale vytrval. Když se konečně vrátil klid, obrátil se ke svému Pánu s téměř vyčítavým tónem: „Ale Pane, kde jsi byl? Proč jsi

nepřišel a neukončil mé trápení?“ A Ježíš mu odpověděl: „Antoníne, byl jsem tam. Čekal jsem ale, jestli tě uvidím bojovat“ (*Život svatého Antonína poustevníka*, 10).

Bojovat v modlitbě. Modlitba se mnohdy stává zápasem. Vzpomínám na něco, co jsem zblízka zažil ve své předchozí diecézi. V jednom manželství tam měli devítiletou dceru, s jejíž nemocí si lékaři nevěděli rady. V nemocnici nakonec jeden lékař řekl její matce, aby zavolala svého manžela, který pracoval jako dělník. Když se dostavil, dozvěděl se, že jeho dítě nepřežije noc. Ten muž možná nechodil každou neděli na mši, ale měl velikou víru. Vyšel ven s pláčem, nechal manželku s dcerou v nemocnici, nasedl na vlak a rozjel se do sedmdesát kilometrů vzdáleného Luján, k patronce Argentiny. Bylo deset hodin v noci a bazilika Panny Marie už byla zavřená, a tak se

přimkl ke vstupní mříži a celou noc v modlitbě zápasil o zdraví své dcery. Není to nic smyšleného – prožil jsem to a viděl onoho muže, jak tam bojuje. Ráno, když v šest hodin otevřeli kostel, vešel dovnitř, pozdravil Matku Boží a vrátil se domů. Bojoval celou noc.

Když přijel do nemocnice, manželka tam nebyla. Pomyslel si, že dcera zemřela: „Ne, to mi Panna Maria nemůže udělat“. Pak se ale jeho žena objevila, usmívala se a vyprávěla, že v noci došlo k náhlé změně a dívka se uzdravila. Onen muž si svým zápasem v modlitbě vybojoval milost od Matky Boží, Panna Maria ho vyslyšela. Viděl jsem, že modlitba činí zázraky, protože se dovolává laskavosti Boha, který nás má rád jako otec. Když nám neudělí zrovna tuto milost, udělí nám jinou, kterou časem poznáme. Zápas v modlitbě je však vždy nezbytný – někdy totiž o nějakou milost prosíme vlažně,

neochotně, nerozhodně. Tak se
nežádá o vážné věci. Modlitba je boj
a Pán je stále s námi.

RadioVatiana.cz / Rome Reports

---

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/papez-
frantisek-boj-o-modlitbu/](https://opusdei.org/cs-cz/article/papez-frantisek-boj-o-modlitbu/) (28.03.2025)